

AJUDANT A VIURE

Religiositat popular

La religiositat popular és, en paraules de Pau VI (EN 48), una realitat tan rica com amenaçada, però s'hauria de contemplar el més objectivament possible, eliminant qualsevol autosuficiència o menyspreu. És pura i simplement una religiositat (creient, cristiana, catòlica?) compartida per molts, amb expressions emotives i devocionals, que es manifesta de moltes maneres, algunes fins i tot bastant discutibles. Però això no autoritza a desqualificar-la sense més.

El Concili Vaticà II de cap manera ha parlat d'eliminar la religiositat popular. El que sí ha fet és considerar-la un camp d'evangelització i, en alguns casos, fins i tot, una bona plataforma per a evangelitzar, i gairebé l'única per a certes persones que no tenen altre contacte o relació amb l'Església.

Segons el Catecisme de l'Església Catòlica (n. 1674), a més de la litúrgia sacramental i dels sacramentals, cal que la catequesi tingui en compte les formes de pietat dels fidels i de religiositat popular, de les quals el Concili Vaticà II va dir que «perllonguen la vida litúrgica de l'Església, però no la substitueixen» (SC 13).

Probablement el que falta en molts és una bona catequesi que els ajudi a no reduir la pràctica religiosa i, de vegades, la mateixa fe a manifestacions exteriors sense la corresponent vida litúrgica i sacramental i una adequada vida moral. Són dèficits que hauríem d'examinar entre tots i tractar de posar-hi remei de manera responsable i respectuosa. La veritat és que tots tenim en la nostra història personal vivències de religiositat que ens han ajudat en altres temps, i potser encara avui, a resar més «a gust» davant tal o qual imatge de Crist o de la Mare de Déu. Cal assenyalar qualche Santuari en especial per a il·lustrar aquesta darrera afirmació?

Tot i això, per als cristians, el fet més important de tota la història humana és la Mort i Resurrecció de Jesucrist: el Misteri Pasqual. Aquell esdeveniment es fa present en les nostres celebracions (no és un simple record de quelcom ja succeït o una simple commemoració —com unes bodes de plata—); es «realitza» en els Oficis de la Litúrgia del Dijous Sant, del Divendres Sant, de la Vetlla Pasqual, de la missa de Resurrecció. Davall els vels dels signes i gestos litúrgics «succeeix» per a nosaltres la Mort i Resurrecció del Senyor.

Ara que falta poc per a la Setmana Santa cal preparar-nos per a donar sentit per dins al que fem per fora. És important com fem les coses, però ho és encara més pensar i tenir ben clar què fem, perquè ho fem i què celebrem.

Rebeu la salutació del vostre germà bisbe.

† **Joan Piris**
Bisbe de Lleida

Quan estimar esdevé un corrent

En la llarga i rica història dels creients i, per tant, de l'Església, ens trobem amb noms i apel·lacions d'institucions i grups que no sempre ens deixen veure llurs «denominacions d'origen». Aquí a Lleida, coneixem el servei i el voluntariat vicencià. La Josefina Fernández i la germana Maria Jesús García de Eulate.

especialment amb els més pobres.

Com es tradueix la caritat a Lleida?

J.: Cal dir, en primer lloc, que el nostre lloc geogràfic a Lleida es troba en l'Església de la

parròquia de Sant Andreu, en el casc antic. En el concret, fem un treball d'acollida i d'escolta. Intentem adaptar-nos a les necessitats d'avui. Ho fem proporcionant aliments a famílies en necessitat (al voltant de 200). Posem a disposició de les mares cursets de formació i costura, als nens se'ls ofereix reforç escolar, hi ha activitats per a persones d'edat. Igualment, cada dia es distribueixen esmorzars calents a les persones sense sostre.

Aquest any celebrem un aniversari.

M.J.: Tota la família vicencià celebra el 350 aniversari de la mort de sant Vicenç de Paül (març de 1660) i santa Lluïsa de Marillac (setembre 1660). Per a nosaltres, aquest aniversari significa voler renovar allò que deia sant Vicenç de Paül: «Estimem i servim els més pobres i necessitats amb l'esforç dels nostres braços i la suor del nostre front».

Hi haurà algun acte festiu?

M.J.: Serà una Eucaristia en l'Església de Sant Andreu, que presidirà el nostre bisbe diocesà Joan Piris. El diumenge 14 de març a les 12 h del migdia. Naturalment, tots els lleidatans són convidats a compartir la nostra joia, participant-hi.

J.: Potser val a dir, que aquest aniversari té encara més sentit si ens confirma en la vocació d'estimar. Per això, voldria encara dir que sempre ens falten voluntaris. En la caritat, tots tenim quelcom a donar. Benvinguts els nous voluntaris, homes o dones.

Què hi ha al darrera d'aquest nom?

Josefina: Potser sí que pot semblar una mica complex, encara que la realitat és senzilla. Darrera els noms hi ha la caritat. Ara bé, la caritat s'ha anat assumint per persones i en contextos molt diferents durant varis segles.

M. Jesús: Així és com arribem a sant Vicenç Paül i santa Lluïsa de Marillac. Tots dos van ser els precursors de la caritat organitzada. Aquesta es va estendre com un corrent dinàmic fins arribar a 140 països i posar-se al servei de 50 milions de persones.

I els noms van ésser molt diferents, segons els països?

M.J.: Efectivament. Però quan a poc a poc la xarxa esdevingué més coneguda es van crear com a grups —diguem-ho així— per assumir cadascun carismes, dons o serveis particulars.

J.: Un d'ells era l'AIC, l'associació Internacional de Caritats, a la qual estem integrats nosaltres, l'AIC de Lleida, l'Associació de Caritat de sant Vicenç de Paül, dit de manera més curta: el grup de Voluntaris Vicencians.

M.J.: Hi ha també les Filles de la Caritat, la Congregació de la Missió, les Jovenuts Marianes Vicencianes, l'associació de la Medalla Milagrosa, els Missioners Seglars Vicencians. Es tracta de tota una família nombrosa, en la qual tota la diversitat es posa al servei de la caritat,

Què farem aquesta Quaresma?

► A la Catedral nova:

- Inauguració de l'exposició bíblica «Bíblia cultura». Xerrada del president de la Societat Bíblica espanyola, José Luis Andavert: «La Bíblia en la vida i missió de l'Església». El dilluns 22 de març, de 2/4 de 8 a 2/4 de 9 del vespre.
- «Acollir i oferir misericòrdia», conferència del bisbe diocesà Joan Piris. El dimarts 23 de març, de 2/4 de 8 a 2/4 de 9 del vespre.
- «Jesús, rostre de la misericòrdia divina» conferència del bisbe diocesà Joan Piris. El dimecres 24 de març, de 2/4 de 8 a 2/4 de 9 del vespre.
- Concert de música sacra. «Cantata de l'Anunciació», J.S. Bach. «Misericòrdias Domini», W.A. Mozart, amb el Petit cor Catedral de Lleida, solistes, conjunt instrumental OJC, orgue, TOAR. Director: J. Mesalles, Mestre de capella catedral de Lleida. Dijous 25 de març, a les 20.30 h. Entrada lliure.

DIUMENGE IV DE QUARESMA

▶ Lectura del llibre de Josuè (Js 5,9a.10-12)

En aquells dies, el Senyor digué a Josuè: «Avui us he alliberat de la ignomínia d'Egipte.» Llavors els israelites acamparen a Galgala, a la plana de Jericó, i van celebrar-hi la festa de Pasqua, al vespre del dia catorze del mes. L'endemà de la Pasqua, des del matí, menjaren productes del país, pa sense llevat i gra torrat. Des d'aquell dia, que van menjar els productes del país, no caigué més el manà. Els israelites, no tenint ja manà, menjaren de les collites del país de Canaan durant aquell any.

▶ Salm responsorial (33)

R. *Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor.*

Beneiré el Senyor en tot moment, / tindrè sempre als llavis la seva lloança. / La meva ànima es gloria en el Senyor; / se n'alegraran els humils quan ho sentin. R.

Tots amb mi glorifiquem el Senyor, / exaltem plegats el seu nom. / He demanat al Senyor que em guiés: ell m'ha escoltat, res no m'espanta. R.

Alceu vers ell la mirada. Us omplirà de llum, / i no haureu d'abairar els ulls, avergonyits. / Quan els pobres invoquen el Senyor, / el escolta i els salva del perill. R.

▶ Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint (2Co 5,17-21)

Germans, aquells qui viuen en Crist són una creació nova; tot el que era antic ha passat, ha començat un món nou. I tot això és obra de Déu, que ens ha reconciliat amb ell mateix per Crist i ens ha confiat a nosaltres aquest servei de reconciliació. Perquè Déu, en Crist, reconciliava el món amb ell mateix, no retraient-li més les culpes, i a nosaltres ens ha encomanat que portéssim el missatge de la reconciliació. Per tant, nosaltres fem d'ambaixadors de Crist, i és com si Déu mateix us exhortés a través nostre. Us ho demanem en nom de Crist: reconcilieu-vos amb Déu. Déu va tractar com a pecador aquell que no havia experimentat el pecat, perquè en ell nosaltres poguéssim ser justos segons la justícia de Déu.

▶ Evangeli segons sant Lluc (Lc 15,1-3.11-32)

En aquell temps, veient que tots els cobradors d'impostos i els altres pecadors s'acostaven a Jesús per escoltar-lo, els fariseus i els mestres de la Llei murmuraven entre ells i deien: «Aquest home acull els pecadors i menja amb ells.» Jesús els proposà aquesta paràbola: «Un home tenia dos fills. Un dia, el més jove digué al pare: "Pare, dona'm la part de l'herència que em toca." Ell els repartí els seus béns. Pocs dies després, el més jove arplegà tot el que tenia, se n'anà cap a un país llunyà i, un cop allà, dilapidà els seus béns portant una vida dissoluta. Quan ho hagué malgastat tot vingué una gran fam en aquell país i començà a passar necessitat. Llavors es llogà a un propietari d'aquell país, que l'envià als seus camps a pasturar porcs. Tenia ganes d'atipar-se de les garrofes que menjaven els porcs, però ningú no li'n donava. Llavors reflexionà dintre seu: "Quants treballadors del meu pare tenen pa de sobres, i aquí jo m'estic morint de fam! Aniré a trobar el meu pare i li diré: Pare, he pecat contra el cel i contra tu; ja no mereixo que em diguin fill teu; pren-me entre els teus treballadors." I se n'anà a trobar el seu pare.

Encara era lluny, que el seu pare el veié i es commogué, correu a tirar-se-li al coll i el besà. El seu fill li digué: "Pare, he pecat contra el cel i contra tu; ja no mereixo que em diguin fill teu." Però el pare digué als criats: "Porteu de pressa el vestit millor i vestiu-lo, poseu-li un anell i calçat, porteu el vedell gras per celebrar-ho, mateu-lo i mengem, perquè aquest fill meu, que ja donava per mort, ha tornat viu; ja el donava per perdut i l'hem trobat." I es posaren a celebrar-ho.

Mentrestant el fill gran tornà del camp. Quan s'acostava a casa sentí músiques i balls i cridà un dels criats per preguntar-li què era allò. Ell li digué: "Ha tornat el teu germà. El teu pare, content d'haver-lo recobrat en bona salut, ha fet matar el vedell gras." El germà gran s'indignà i no volia entrar. Llavors sortí el pare i el pregava. Però ell li respongué: "He passat tants anys al teu servei, sense haver desobeït mai ni un sol dels teus manaments, i no m'has donat mai un cabrit per fer festa amb els meus amics, i ara que torna aquest fill teu després de consumir els teus béns amb dones públiques, ¿as matar el vedell gras?". El pare li contestà: "Fill, tu sempre ets amb mi, i tot el que jo tinc és teu. Però ara hem d'alegrar-nos i fer festa, perquè aquest germà teu, que ja donàvem per mort, ha tornat viu; ja el donàvem per perdut i l'hem trobat".»

▶ Lectura del libro de Josué (Jo 5,9a.10-12)

En aquellos días, el Señor dijo a Josué: «Hoy os he despojado del oprobio de Egipto.» Los israelitas acamparon en Guilgal y celebraron la Pascua al atardecer del día catorce del mes, en la estepa de Jericó. El día siguiente a la Pascua, ese mismo día, comieron del fruto de la tierra: panes ázimos y espigas fritas. Cuando comenzaron a comer del fruto de la tierra, cesó el maná. Los israelitas ya no tuvieron maná, sino que aquel año comieron de la cosecha de la tierra de Canaan.

▶ Salmo responsorial (33)

R. *Gustad y ved que bueno es el Señor.*

Bendigo al Señor en todo momento, / su alabanza está siempre en mi boca; / mi alma se gloria en el Señor: / que los humildes lo escuchen y se alegren. R.

Proclamad conmigo la grandeza del Señor, / ensalcemos juntos su nombre. / Yo consulté al Señor, y me respondió, / me libró de todas mis ansias. R.

Contempladlo, y quedaréis radiantes, / vuestro rostro no se avergonzará. / Si el afligido invoca al Señor, él lo escucha / y lo salva de sus angustias. R.

▶ Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a los corintios (2Co 5,17-21)

Hermanos: El que es de Cristo es una criatura nueva. Lo antiguo ha pasado, lo nuevo ha comenzado. Todo esto viene de Dios, que por medio de Cristo nos reconcilió consigo y nos encargó el ministerio de la reconciliación. Es decir, Dios mismo estaba en Cristo reconciliando al mundo consigo, sin pedirle cuentas de sus pecados, y a nosotros nos ha confiado la palabra de la reconciliación. Por eso, nosotros actuamos como enviados de Cristo, y es como si Dios mismo os exhortara por nuestro medio.

En nombre de Cristo os pedimos que os reconciliéis con Dios. Al que no había pecado Dios lo hizo expiación por nuestro pecado, para que nosotros, unidos a él, recibamos la justificación de Dios.

▶ Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 15,1-3.11-32)

En aquel tiempo, solían acercarse a Jesús los publicanos y los pecadores a escucharle. Y los fariseos y los escribas murmuraban entre ellos: «Ése acoge a los pecadores y come con ellos.»

Jesús les dijo esta parábola: «Un hombre tenía dos hijos; el menor de ellos dijo a su padre: "Padre, dame la parte que me toca de la fortuna." El padre les repartió los bienes. No muchos días después, el hijo menor, juntando todo lo suyo, emigró a un país lejano, y allí derrochó su fortuna viviendo perdidamente. Cuando lo había gastado todo, vino por aquella tierra un hambre terrible, y empezó él a pasar necesidad. Fue entonces y tanto le insistió a un habitante de aquel país que lo mandó a sus campos a guardar cerdos. Le entraban ganas de llenarse el estómago de las algarrobos que comían los cerdos; y nadie le daba de comer. Recapacitando entonces, se dijo: "Cuántos jornaleros de mi padre tienen abundancia de pan, mientras yo aquí me muero de hambre. Me pondré en camino adonde está mi padre, y le diré: Padre, he pecado contra el cielo y contra ti; ya no merezco llamarme hijo tuyo: trátame como a uno de tus jornaleros."»

Se puso en camino adonde estaba su padre; cuando todavía estaba lejos, su padre lo vio y se conmovió; y, echando a correr, se le echó al cuello y se puso a besarlo. Su hijo le dijo: "Padre, he pecado contra el cielo y contra ti; ya no merezco llamarme hijo tuyo." Pero el padre dijo a sus criados: "Sacad en seguida el mejor traje y vestido; ponle un anillo en la mano y sandalias en los pies; traed el ternero cebado y matadlo; celebremos un banquete, porque este hijo mío estaba muerto y ha revivido; estaba perdido, y lo hemos encontrado." Y empezaron el banquete.

Su hijo mayor estaba en el campo. Cuando al volver se acercaba a la casa, oyó la música y el baile, y llamando a uno de los mozos le preguntó qué pasaba. Éste le contestó: "Ha vuelto tu hermano; y tu padre ha matado el ternero cebado, porque lo ha recobrado con salud." Él se indignó y se negaba a entrar; pero su padre salió e intentaba persuadirlo. Y él replicó a su padre: "Mira: en tantos años como te sirvo, sin desobedecer nunca una orden tuya, a mí nunca me has dado un cabrito para tener un banquete con mis amigos; y cuando ha venido ese hijo tuyo que se ha comido tus bienes con malas mujeres, le matas el ternero cebado." El padre le dijo: "Hijo, tú siempre estás conmigo, y todo lo mío es tuyo: deberías alegrarte, porque este hermano tuyo estaba muerto y ha revivido; estaba perdido, y lo hemos encontrado".»

El fill pròdig, pintura de Guercino. Museu Borghese, Roma

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 4a setm.): Is 65,17-21 / Sl 29 / Jn 4,43-54
 ■ **dimarts**: Ez 47,1-9.12 / Sl 45 / Jn 5,1-16 ■ **dimecres**: Is 49,8-15 / Sl 144 / Jn 5,17-30 ■ **dijous**: Ex 32,7-14 / Sl 105 / Jn 5,31-47 □ **divendres**: 2Sa 7,4-5a.12-14a.16 / Sl 88 / Rm 4,13.16-18.22 / Mt 1,16.18-21.24a (o bé: Lc 2,41-51a) ■ **dissabte**: Jr 11,18-20 / Sl 7 / Jn 7,40-53 ■ **diumenge** vinent, V de Quaresma (lit. hores: 1a setm.): Is 43,16-21 / Sl 125 / Fl 3,8-14 / Jn 8,1-11.

La litúrgia d'aquest quart diumenge de Quaresma és un cant a la reconciliació entre Déu i l'home. La paràbola del fill pròdig o, encara millor, del pare misericordiós, és un exemple paradigmàtic, irreplicable on tots ens podem reconèixer. Organitzada en tres escenes que ara presentarem, aquesta paràbola ens ensenya que la reconciliació és a la vegada un passat que s'abandona i un futur que s'obre a l'esperança.

La primera escena funciona com una mena d'introducció al veritable drama del fill pròdig. Amb ploma àgil i sense estalviar-nos detalls, Lluc descriu la repartició de l'herència, la partença del jove i la seva vida dissoluta que el deixa totalment arruïnat. El cí-

max arriba amb la seva decisió de tornar a casa, anar a trobar el seu pare i demanar-li perdó.

La segona escena està dominada per la figura del pare que des de la partença del seu fill mai no ha perdut l'esperança de tornar-lo a veure. Segur que cada vespre tancava la porta de casa dient-se a si mateix: Potser demà tornarà. Això és el que fa Déu amb nosaltres quan ens desviem una mica del camí o ens extraviem per rutes desconegudes. Ens espera al llindar de la porta per donar-nos el bes de la pau i l'abraçada de la reconciliació.

La tercera escena ens pot agafar desprevinguts a causa de la irrupció del fill

gran de qui només sabem que existia. Aquest personatge representa el fill modèlic: fidel, responsable i treballador que mai no ha fet cap malifeta. Tant és així que ell mateix es considera irrepensible. Ell no necessita convertir-se, en tot cas el que necessita és reconeixement i lloança pels mèrits acumulats sense interrupció. Això és el que reclama al seu pare. No acaba de pair la joia que acompanya el retorn del seu germà, que era mort i ha tornat a la vida.

Com algú ha dit molt encertadament, la reconciliació és un diàleg d'amor restaurat.

FE CRISTIANA I SOCIETAT ACTUAL

La veritable Paraula de Déu és Jesucrist

Els qui escolten la paraula de la predicació apostòlica l'han de rebre com a Paraula de Déu, perquè ho és: ve de Déu. No ve del món o dels homes sinó de l'amor de Déu que es manifesta en Crist. És gràcia de Déu per als qui l'escolten perquè els duu a la fe, amb la llum aclaridora de l'Esperit del Pare i del Fill.

No és Paraula de Déu en un sentit fonamentalista com si, per exemple, la creació del món s'hagués enllestint materialment en sis dies i el Senyor hi posés la seva garantia que ha estat així. En el cas de *Gènesi 1*, és Paraula de Déu perquè d'Ell ens ve l'ensenyament primordial segons el qual Déu és el creador del món i, específicament, de la parella humana —home i dona.

És Paraula de Déu perquè és saviesa que ve de Déu i no pas del món o de la carn i de la sang. Déu és, sobretot,

el qui ha fet que la seva Paraula s'introduís en el món, en prendre o assumir la *carn* de Crist. Perquè, en definitiva, la veritable Paraula de Déu és Jesucrist, i —per això— la predicació de la paraula anuncia el Crist com a veritat de Déu: «Aquest és el meu Fill, l'estimat: escolteu-lo» (*Lc 9,35*).

La predicació conté la bona notícia de Déu per als homes: el *secret* de Déu amagat pels segles que *ara* s'ha manifestat en Crist Jesús. La Carta als Efeis dóna una claríssima definició del *secret designi diví*: «El designi de Déu és aquest: en Jesucrist, per l'Evangeli, tots els pobles tenen part en la mateixa herència, formen un mateix cos i comparteixen la mateixa promesa» (*Ef 3,6*).

Dit amb precisió: la paraula predicada conté Crist Jesús, atès que Ell és precisament la bona notícia de Déu.

Josep M. Rovira Bellosa

(*La fe cristiana en la societat actual*, Edicions 62)

DÉU NO TÉ POR

El cristianisme tot just comença

Sens dubte el segle passat ha estat el més secularitzat de la història, molt diferent dels qui l'han precedit. Però a l'alba del segle *xxi*, continuen existint comunitats de creients ben vives. El cristianisme no és mort. El món ha canviat profundament en un segle i encara més ràpidament en els darrers decennis. Però el cristianisme no és mort, a diferència d'allò que molts havien previst. Així i tot, en el fons —és innegable— sentim que hi ha en curs un procés d'erosió, ni que sigui molt més lent i amb moltes més reaccions del que alguns severos estudiosos haurien pronosticat.

Sí, la societat s'ha secularitzat, però la qüestió religiosa no ha desaparegut. Emergeixen també expressions de religiositat llunyanes de l'Església. Estem anant cap a un mercat de les religions, com ja passa a la societat nord-americana, on les propostes religioses són quasi exposades en un taulell de productes en venda: la gent s'hi relaciona amb les modalitats i la mentalitat del mercat.

El cristianisme tot just comença. No som a la fi d'una llarga història del cristianisme europeu, en una terra que havia estat cristiana, cristianitzada fins a les arrels, on han quedat algunes illes de cristianisme. No som a la fi d'una llarga història! El cristianisme ha viscut l'ocàs d'una de tantes estacions de la seva història. Però d'ocàs n'hi ha hagut molts i sovint més traumàtics que el que ara tenim al davant. Pensem en sant Agustí i en la fi del seu món romà! Pensem en la fi de l'Edat Mitjana, quan semblava que s'havia realitzat una mena d'obra mestra —com les nostres catedrals— on tota la societat era cristiana. Però es podria pensar en la Revolució Francesa, quan tot un món tradicionalment cristià va ser bandejat en pocs anys... Moltes estacions del cristianisme han tingut el seu ocàs.

Ho escrivia un prevere ortodox rus, mort l'any 1990 en circumstàncies obscures, el pare Aleksandr Men: «En realitat, el cristianisme està fent els seus primers passos, tímids, en la història del llinatge humà. La història del cristianisme tot just comença.»

Andrea Riccardi

(*Déu no té por*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat)

SANTORAL

14. ✠ Diumenge IV de Quaresma. Sant Arnal, abat benedictí i màrtir (1255); santa Matilde (†958), emperadriu germanàica; santa Florentina, verge.

15. Dilluns. Santa Madrona (s. *ii*), vg. i mr. de Tessalònica; sant Ramon (Raimundo) de Fitero, abat català, fund. orde de Calatrava; santa Lluïsa de Marillac (†1660), fund. Filles de la Caritat (FC, paüles); sant Climent Maria Hofbauer, prev. redemptorista.

16. Dimarts. Sant Agapit (†341), bisbe de Ravenna; sant Heribert, bisbe de Colònia (999); sant Ciríac i companys, mrs. (308) a la Via Salària; sant Abraham (s. *iv*), ermità, de Mesopotàmia; santa Eusèbia, vg.

17. Dimecres. Sant Patrici (†461), bisbe i evangelitzador d'Irlanda; sant Josep d'Arimatea, seguidor i amic de Jesús.

18. Dijous. Sant Ciril de Jerusalem (315-386), bisbe i doctor de l'Església; sant Salvador d'Horta, rel. franciscà, de Santa Coloma de Farners (la Selva), morí a Càller (Sardenya, 1567).

19. Divendres. Solemnitat de sant Josep, espòs de la Verge Maria, natzarè, patró de l'Església universal i dels agonitzants, i també dels fusters; sant Amanç o Amanç (s. *vii*), diaca romà i mr. a Flandes.

20. Dissabte. Sant Ambròs de Siena, rel. dominicà; sant Martí de Dumio, bisbe; santa Fotina, mr. samaritana; santes Eufèmia i Alexandra, mrs.

PADRES E HIJOS

Proceso de duelo

Una de las secuelas de la separación matrimonial en los hijos es que los niños elaboran un importante proceso de duelo, como denominamos en la práctica psicológica al reconocimiento y al acto de asumir la pérdida de una persona querida.

Estos menores presentan un acusado *sentimiento de pérdida*, y tienen que pasar por una etapa de luto emocional que precisa de un tiempo para resolverse adecuadamente (éste es el mecanismo del proceso de duelo a que hago referencia).

Obviamente, dependerá en gran parte de las propias condiciones emocionales del niño. Así, tomando el ejemplo de los menores en trance de duelo por la muerte de un familiar próximo, se comprueba que un mes después del suceso un gran número aún presenta tristeza o llanto pero pasados unos pocos meses, el número de niños con estos síntomas se ha reducido a la mitad. Sin embargo, se observa que no disminuye la frecuencia en los que están severamente deprimidos. Todo lo cual es extrapolable a la situación de separación, ya que muchos se sienten abandonados y manifiestan duelo por un *padre muerto*, sin que este doloroso sentimiento tenga conexión —especialmente en los niños varones— con la calidad de la anterior relación que hubiera entre padres e hijos.

Un curioso fenómeno es que las *fantasías de reunificación* son continuas en estas edades. Todo retoño tiene una imagen de pareja inseparable en el inconsciente y esta representación de sus padres está interiorizada en cada niño, es decir, asumida plenamente en su interior.

Dr. Paulino Castells

(*Los padres no se divorcian de sus hijos*, Editorial Aguilar, Barcelona 2009)

ENTREVISTA

SEBASTIÀ TALTAVULL

Aniversari episcopal

Diumenge vinent es complirà un any de l'ordenació episcopal de Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona. Un primer any que Mons. Taltavull resumeix «Com un temps intens de trobament amb Jesús present en aquesta Església, un temps d'aprenentatge, de servei i d'experiència pastoral per a mi ben nova cada dia, viscuda en el goig de la relació amb les persones i amb l'agraïment al Senyor per l'acollida que estic rebent per part de tots.»

Quina valoració feu d'aquest primer any de bisbe auxiliar?

Admiro i valoro molt la intensa vida i acció cristiana que hi ha a les parròquies, a les comunitats de vida consagrada i organismes diocesans, especialment allà on l'Evangeli va creixent de forma silenciosa però eficaç en els ambients on els cristians hi són presents. No tenim cap dret a estar desanimats perquè l'Esperit de Crist Ressuscitat hi és i actua. Cal llegir-ho amb fe i reconèixer-ho amb humilitat. Hi ha molt per fer.

Esteu content de l'acollida entre nosaltres de l'Any sacerdotal?

Estic comprovant que l'Any sacerdotal ens està fent molt de bé, tant als preveres com al conjunt de l'Església. Estem aprofundint en la nostra identitat i missió com a pastors al servei del Poble de Déu, en la força i sentit de la nostra espiritualitat específica, la que beu de la font de la Paraula de Déu, dels sagraments, de la pregària i del conjunt de l'acció pastoral, la que és fruit de la caritat pastoral exercida al servei de tots.

Com defineix l'espiritualitat cristiana?

Com un moviment interior que ens orienta la vida enterament cap a Déu, el Pare, i es deixa guiar per l'Esperit de Jesús. També, com un do que ens fa percebre la mirada d'amor de Déu a la Humanitat i a cadascú de nosaltres per fer-ne una projecció constant. L'espiritualitat cristiana ens obre al sentit de Déu que Jesús constantment ens ofereix mitjançant l'Església, per viure la fe, l'esperança i la caritat. L'espiritualitat cristiana ens fa viure a l'estil de Jesús i segons l'Evangeli, una vida imperada sempre per la lògica de l'amor, del perdó, de la comunió amb Déu i amb els altres.

Òscar Bardají i Martín

NOTÍCIES DE LA DIÒCESI

EN PRIMERA PERSONA

Mossèn Daniel Tumo és el secretari general del bisbat. Ens interessava saber...

Hi haurà exposició bíblica a Lleida?

Des del dia 22 de març fins al 8 de maig a la Catedral, a la parròquia de Pardinyes i, finalment, al Paraninfo de l'Acadèmia Mariana podrem gaudir de l'exposició «Bíblia i Cultura» organitzada conjuntament per la Sociedad Bíblica i el Bisbat de Lleida. Després del gir bíblic del Vaticà II, confirmat pel Sínode de la Paraula de Déu en la vida de l'Església (Roma, octubre de 2008), tots tindrem la sort d'enriquir-nos visual i espiritualment amb aquesta exposició.

En què consisteix? L'exposició està organitzada entorn de tres grans blocs temàtics: formació de la Bíblia, canònica i incidència en la nostra cultura. Hi haurà visites guiades, xerrades, moments de

lectura bíblica (pregar amb la Bíblia) i altres activitats que s'estan preparant conjuntament des de les Delegacions de catequesi, joves i pastoral universitària, família, etc.

Quin és l'objectiu perseguit?

T'ho contesto amb paraules de la constitució dogmàtica sobre la Divina Revelació del Vaticà II: «El Sant Concili exhorta amb vehemència i en particular tots els fidels... a aprendre "el coneixement excels de Jesucrist" (Fl 3,8) en la lectura freqüent de les divines Escripures» (DV 25,1). Caldria afegir que el Papa actual espera de la lectio divina una nova primavera espiritual per a l'Església.

L'exposició bíblica es podrà visitar:

- Del 22 de març al 13 d'abril a la Catedral
- Del 16 al 23 d'abril a Pardinyes
- Del 26 d'abril al 8 de maig a l'Acadèmia Mariana.

Consell Pastoral del bisbat

L'objectiu del Consell Pastoral Diocesà consisteix en reflexionar acuradament sobre les realitats del bisbat, a fi de proporcionar al Bisbe els elements de judici que li permetin prendre decisions justes i adients i en comunió amb el poble cristià. És, doncs, una instància de sinodalitat diocesana, és a dir, de fer camí junts. Així va ser la trobada del reconstituït Consell del passat 26 de febrer. El formen unes 40 persones, delegats dels diferents moviments i instàncies, els arxiprestes i una persona per arxiprestat, els vicaris episcopals i el bisbe diocesà Joan Piris.

Dues qüestions d'avui i de futur: Els ministeris laïcals i la revisió de la marxa del treball diocesà. En el primer punt queda molt clar —tot i sent encara una

novetat— que l'Església no pot ésser clerical. Tots els batejats són portadors de l'Amor de Déu. Amor que quan es posa al servei d'altri esdevé un ministeri. No hem de considerar solament el ministeri ordenat dels preveres i diaques, sinó el de tots els batejats, als quals el bisbe diocesà dóna un encàrrec precís, en un temps i un lloc concret. I aquí ens queda molt per fer: en el canvi de mentalitats, etc.

Però s'han de començar i potenciar més i noves iniciatives. És també allò que es busca a través del treball diocesà per arribar a formular prioritats pel bisbat. A la primera fase hi va haver més de 100 respostes de grups, associacions i parròquies. Als reptes i esperances es tracta ara de cercar junts els criteris evangèlics de discerniment. És la segona fase que comença en aquest temps de Quaresma. Participem-hi!

Josep Alexandre Baró Ania

► Cada diumenge, de 2/4 de 6 a les 6 de la tarda, el bisbat de Lleida té 1/2 hora de programa a *Ràdio Estel* i *Ràdio Principat* (FM 91.5). Podeu sintonitzar i escoltar-nos. També, per a aquells que no puguin seguir el programa en directe del diumenge, poden escoltar-lo a la nostra web: www.bisbatlleida.org. Aquesta emissió radiofònica s'enregistra en els estudis de ràdio COPE Lleida, cosa que agraïm al seu director i als seus tècnics.

Agenda

Diumenge 14 de març.—A les 18 h, a la catedral, recés de quaresma de Pietat Popular.

Dilluns 15 de març.—A les 19.30 h, a la parròquia de Santa Maria Magdalena, estudi de la Bíblia, dirigit per Mn. Jaume Pedrós.

Dimarts 16 de març.—A les 20 h, a la Mariana, curs de formació organitzat per l'Hospitalitat de Lourdes: *La moral de la persona*, dirigit per Mn. Jordi Pardell.

Dimarts 16 de març.—A les 20 h, a la parròquia de Santa Teresina, grup mensual de pregària.

Dijous 18 de març.—A les 19.30 h, a la parròquia de Santa Maria Magdalena, grup de pregària.

Dijous 18 de març.—A les 8 del vespre, a Santa Teresa Jornet, trobada bíblica: «El cel? L'Infern? Salvar-se? Què ens diu la Bíblia?...» amb Mn. Josep A. Baró.

Divendres 19 de març.—A les 21 h, des de l'Acadèmia a la Seu Vella. Estació d'enllaç, per a joves, Visita al casc antic i pregària al claustre de la Seu Vella.

Diumenge 21 de març.—Viatge per assistir a la representació de la passió d'Olesa de Montserrat. Organitzat per l'arxiprestat «Seu Vella», però obert a tothom. Preu: autocar, dinar i entrada: 47 €. Per la tarda, pujada a Montserrat i celebració de l'Eucaristia.

Dissabte 27 de març.—A les 6 de la tarda a l'ermita de Grenyana, Eucaristia amb cant gregorià.

17 i 18 d'abril.—Els Grups d'Oració i Amistat de Lleida organitzen un peregrinatge a Castelló. Preu: 110 €. Inscripcions: Rosa Carrera, telèfons 973 261 090 / 6522 180 687.

EL SETRILL

Beneir una capseta

Són les vuit del vespre. Sóc a la sagristia de l'església parroquial a la disposició d'una eventual visita. Entra una senyora que vaig a acollir. «Mossèn, voldria que em beneeixi aquesta cadena i creu que he de regalar». En la mà oberta hi ha una capseta bellament adornada, clarament per a un regal. Per la ment, em passen alguns interrogants.

Què he de beneir? Una capsa tancada? Quelcom que no veig, un misteri? L'amor de la senyora que regala una cadena i una creu a un ésser estimat? La joia de la persona que les rebrà? Què demana exactament la senyora a l'Església? Què puc donar, com a prevere? O encara, qui he d'ésser jo per

aquesta senyora? Quin missatge cal transmetre en aquesta ocasió?

No sóc pas jo, el que beneeix. Decideixo: «Beneïu, oh Déu, aquesta medalla i aquesta creu, i sobretot l'amor que expressaran a la persona que les portarà; que sigui, ella també, portadora de tendresa i estimació... en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant. Que sigueu molt felices i que Déu pugui així dir bé de vosaltres».

No sé si aquesta pràctica tradicional de beneir objectes és, avui dia, una bona cosa, sobretot quan es separa de les celebracions cristianes de la fe. Però no em deixa, en tot cas, indiferent. Quina

imatge de Déu manifestem i quin rostre de Déu perceben les persones que demanen aquestes benediccions? És el Déu, conscientment o inconscientment, al nostre servei: el protector, assegurança en les necessitats? O és el Déu de Bondat, davant del qual assumeixo els meus límits i deficiències, tot posant-me al servei del seu Regne? I m'envaeix un sentiment de pau interior: A Déu li deu agradar que els humans siguin feliços!

Josep Alexandre Baró Ania

Delegat de Mitjans de Comunicació Social del bisbat de Lleida